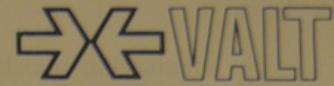

LVN 122:00/2001

A-L Saarinen

LIIKENNEVAKUUTUSKESKUS
Vakuutusyhtiöiden
liikenneturvallisuustoimikunta (VALT)

1(2)

15.1.2002

SAAPUNUT

16-01-2002

LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

Liikenne- ja viestintäministeriö
PL 235
00131 HELSINKI

ASIA

SUOSITUS POLKUPYÖRÄILIJÖILLE KYPÄRÄN KÄYTÖSTÄ,
JALANKULKIJAN HEIJASTIMEN KÄYTTÖSÄÄNNÖKSEN
LAAJENTAMINEN JA KYPÄRÄN KÄYTTÖVELVOLLISUUS ERÄISSÄ
MOOTTORIAJONEUVOISSA MATKUSTAVILLE

VIITE

Liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntö (122:00/2001; 12.12.2001)

Liikennevakuutuskeskus (LVK) on tutustunut otsikossa mainittuun muistioon ja toteaa sen johdosta pyydettyä lausuntonaan seuraavaa:

Polkupyöräilijöiden yleisin kuolinsyy ovat kallovammat. Liikenneonnettomuuksien tutkijalautakuntien tutkimustulokset osoittavat, että näitä kuolemia voidaan tehokkaasti ehkäistä kypärän käytöllä. Viime vuosina lähes puolet kypärää käyttämättömistä pyöräilijöistä olisi tutkijalautakuntien arvioiden mukaan voinut pelastua kuolemalta kypärää käyttämällä. Kypärän käytön lisäämiseksi ovat valtiovallan antamat suositukset tarpeen. Näin saadaan uutta tukea käytön edistämistyöhön ja pyöräilijöiden suostutteluun ja jopa vaatimuksille mm. kouluihin pyörällä saapuville oppilaille.

Suosituksen antamisen yhteyteen on valmisteltava säännöksen tueksi tiedotusta kypärän käytöstä ja käytön asianmukaisuudesta sekä annettava valvoville viranomaisille toimintaohjeet valvomisen käytännöistä.

Valtioneuvoston periaatepäätökseen liikenneturvallisuuden parantamiseksi sisältyvä suositus polkupyöräilijöille kypärän käytöstä ja nyt muistiossa esitetty ehdotus toteuttaa osaltaan periaatepäätöstä. LVK kannattaa suosituksen säätämistä pyöräilykypärän käytöstä.

Eräiden moottoriajoneuvojen matkustajien suojakypärän käyttöpakon ulottaminen koskemaan myöskin alle 15-vuotiaita toteuttaa osaltaan valtioneuvoston periaatepäätöstä liikenneturvallisuuden parantamisesta. Perustelumuiustiossakin on mainittu, että liikennevahinkojen tutkijalautakuntien mukaan kypärää käyttämällä olisi usea matkustaja säästynyt hengissä. Säännöksen antaminen kiinnittäisi huomiota myös aikuisten matkustajien kypärän käyttöön.

Kypärän käyttösäädöksen laajentamisen lisäksi on kiinnitettävä huomiota myös käytön asianmukaisuuteen. Taloustieteen yo. Sven Paikre tutki mopo-onnettomuuksia

Gesite

Puhelin

Telekopio

Bulevardi 28
00130 Helsinki

(09) 680 401

(09) 6804 0391

Sähköpostiosoite: viik@valt.fi

sia v. 1989-96 liikennevakuutuksesta korvatuista onnettomuuksista ja tutkijalautakuntien 1989-1997 tutkimista kuolemaan johtaneista onnettomuuksista Vain 49 % mopoilijoista käytti suojakypärää oikein. Muilla ei ollut kypärää (34 %), 12 %:lla hihna oli auki ja 3 %:lla löysällä. 45 % kypärää käyttämättömistä kuljettajista olisi voinut pelastua oikealla kypärän käytöllä. Lähes puolet yli 60-vuotiaista ja 55 % alle 20-vuotiaista ei käyttänyt kypärää lainkaan tai kunnolla. Näistä nuorista kypärän käyttö tai kunnollinen kiinnitys olisi pelastanut 67 %.

LVK kannattaa kypärän käyttövelvollisuuden laajentamista koskemaan myös alle 15-vuotiaita matkustajia ja se pitää tärkeänä, että säännöksen antamista tuetaan tiedotuksella, jossa kiinnitetään huomiota myös aikuisten matkustajien suojakypärän käytön tarpeellisuuteen.

Jalankulkijoille on oman turvallisuutensa kannalta tärkeätä tehdä itsensä näkyväksi muille tiellä liikkujille. Valaistussa taajamaympäristössä on tyypillisesti paljon kuljettajan huomiota kiinnittäviä valolähteitä ja jalankulkija, jolla ei ole mitään valoa heijastavia materiaaleja vaatetuksessaan, ei aina erotu taustasta riittävän etäältä. Heijastimen käytössä tulee ottaa huomioon, että se todella näkyy vastapuolelle. Parhaiten autoilijalle näkyvät raajojen ympärille kiinnitetyt heijastimet. Liikennevahinkojen tutkijalautakuntien mukaan viime vuosina olisi Suomessa noin kymmenen jalankulkijaa voinut pelastua vuosittain, jos he olisivat käyttäneet heijastinta ja siten tehneet itsensä näkyväksi lähestyvälle autoilijalle. LVK kannattaa suosituksen sääntämistä heijastimen käytöstä myös valaistuilla teillä.

Toimenpiteen tueksi olisi järjestettävä asianmukainen tiedotus käytön hyödyistä sekä varmistettava heijastinten riittävä saatavuus.

Jalankulkijoiden vammautumiseen taajamaliikenteessä vaikuttavat heijastimen käytön lisäksi olennaisesti autojen ajonopeudet ja autojen vammauttavuus. Julkaisematoman S. Olkkosen tutkijalautakuntien aineistosta tekemän tutkimuksen mukaan olisi vuonna 1998 ja 1999 taajama-alueilla tapahtuneista, jalankulkijan ja pyöräilijän kuolemaan johtaneista onnettomuuksista 29 % voinut estyä EU:n käsittelyssä olevan jalankulkijan suojadirektiivin mukaisilla autoilla. Jos ajonopeuksia saadaan rajoitukseksi 30-40 km/h:iin taajamien keskustoissa, joissa jalankulkija- ja pyöräilijäliikenne on tiheää moottoriajoneuvoliikenteen kanssa, ja autojen etuosat täyttävät käsittelyssä olevan EEVC jalankulkijan suojadirektiivin vaatimukset, niin tämä antaa hyvän pohjan saavuttaa näiden onnettomuuksien osalta Suomen turvallisuussuunnitelman turvallisuusvaatimuksen. LVK ehdottaakin, että liikenneministeriö tukee direktiivin aikaansaamista.

Ystävällisin terveisin
 LIIKENNEVAKUUTUSKESKUS

Pentti Ajo